

Sygn. akt II AKa 273/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA – Zbigniew Kapiński

Sędziowie: SA – Anna Zdziarska

SO /del./ – Dorota Tyrała (spr.)

Protokolant: sekr. sąd. – Kazimiera Zbysińska

przy udziale prokuratora Elżbiety Kozakiewicz - Jackowskiej

po rozpoznaniu w dniu 27 września 2013 r.

sprawy:

D. D.

oskarżonego z art. 258§1 k.k., art. 291§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. oraz art. 291§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w. W.

z dnia 9 kwietnia 2013 roku., sygn. akt XVIII K 391/12

I. uchyla zaskarżony wyrok wobec oskarżonego D. D. i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w. W. do ponownego rozpoznania;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. Z. Kancelaria Adwokacka w W. kwotę 600 (sześćset) złotych plus 23% podatku VAT od tej kwoty tytułem wynagrodzenia za obronę oskarżonego D. D. pełnioną z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

D. D. został oskarżony o to, że:

I. w S. i innych miejscowościach na terenie całego kraju w okresie bliżej nieustalonym od kwietnia 2010 roku do sierpnia 2010 roku działał w zorganizowanej grupie przestępczej mającej na celu ukrywanie i posiadanie rzeczy uzyskanych z przestępstwa w postaci samochodów kradzionych na terenie N. i P. wraz z innymi osobami – w tym A. S., H. S. i M. B.,

tj. o czyn z art. 258§1 k.k.

II. w dacie bliżej nieustalonej, lecz nie wcześniej niż 26.07.2010 roku do dnia 7 sierpnia 2010 roku w miejscowości S. pomógł do ukrycia samochodu marki B. (...) o nr (...) (...) o wartości około 200.000,- zł pochodzącego z kradzieży

na terenie N. przy czym z popełnienia przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu, działając w zorganizowanej grupie przestępczej,

tj. o czyn z art. 291§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k.

III. w dacie bliżej nieustalonej, lecz nie wcześniej niż 23.06.2010 roku do dnia 7 sierpnia 2010 roku w miejscowości S. pomógł do ukrycia samochodu marki B. (...) o nr (...) (...) o wartości około 200.000,- zł pochodzącego z kradzieży na terenie W. przy czym z popełnienia przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu, działając w zorganizowanej grupie przestępczej,

tj. o czyn z art. 291§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k.

IV. w dacie bliżej nieustalonej, lecz nie wcześniej niż 29.06.2010 roku do dnia 7 sierpnia 2010 roku w miejscowości S. pomógł do ukrycia samochodu marki A. (...) o nr (...) (...) o wartości około 200.000,- zł pochodzącego z kradzieży na terenie N. przy czym z popełnienia przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu, działając w zorganizowanej grupie przestępczej,

tj. o czyn z art. 291§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k.

V. w dacie bliżej nieustalonej, lecz nie wcześniej niż 16.07.2010 roku do dnia 7 sierpnia 2010 roku w miejscowości S. pomógł do ukrycia samochodu marki B. (...) o nr (...) (...) o wartości około 200.000,- zł pochodzącego z kradzieży na terenie N. przy czym z popełnienia przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu, działając w zorganizowanej grupie przestępczej,

tj. o czyn z art. 291§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k.

VI. w dacie bliżej nieustalonej, lecz nie wcześniej niż 05.07.2010 roku do dnia 7 sierpnia 2010 roku w miejscowości S. pomógł do ukrycia samochodu marki H. (...) o nr (...) (...) o wartości około 50.000,- zł pochodzącego z kradzieży na terenie W. przy czym z popełnienia przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu, działając w zorganizowanej grupie przestępczej,

tj. o czyn z art. 291§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k.

Sąd Okręgowy w. W. wyrokiem z dnia 9 kwietnia 2013 roku w sprawie sygn. akt XVIII K 391/12:

1. oskarżonego D. D. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego w pkt. I przyjmując, że wyczerpuje on dyspozycję występku z art. 258§1 k.k. i na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności;

2. oskarżonego D. D. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego w pkt. II z tym uzupełnieniem, że oskarżony działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w stosunku do mienia znacznej wartości i przyjmując, że czyn ten wyczerpuje dyspozycję występku z art. 291§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. na podstawie art. 294§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. przy zastosowaniu art. 33§2 i 3 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 1 (jednego) miesiąca pozbawienia wolności oraz 50 (pięćdziesiąt) stawek dziennych grzywny, przy ustaleniu stawki dziennej na kwotę 20,- zł (dwadzieścia złotych);

3. oskarżonego D. D. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego w pkt. III z tym uzupełnieniem, że oskarżony działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w stosunku do mienia znacznej wartości i przyjmując, że czyn ten wyczerpuje dyspozycję występku z art. 291§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. na podstawie art. 294§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. przy zastosowaniu art. 33§2 i 3 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 1 (jednego) miesiąca pozbawienia wolności oraz 50 (pięćdziesiąt) stawek dziennych grzywny, przy ustaleniu stawki dziennej na kwotę 20,- zł (dwadzieścia złotych);

4. oskarżonego D. D. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego w pkt. IV z tym uzupełnieniem, że oskarżony działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w stosunku do mienia znacznej wartości i przyjmując, że czyn ten wyczerpuje dyspozycję występkę z art. 291§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. na podstawie art. 294§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. przy zastosowaniu art. 33§2 i 3 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 1 (jednego) miesiąca pozbawienia wolności oraz 50 (pięćdziesiąt) stawek dziennych grzywny, przy ustaleniu stawki dziennej na kwotę 20,- zł (dwadzieścia złotych);

5. oskarżonego D. D. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego w pkt. V z tym uzupełnieniem, że oskarżony działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w stosunku do mienia znacznej wartości i przyjmując, że czyn ten wyczerpuje dyspozycję występkę z art. 291§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. na podstawie art. 294§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. przy zastosowaniu art. 33§2 i 3 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 1 (jednego) miesiąca pozbawienia wolności oraz 50 (pięćdziesiąt) stawek dziennych grzywny, przy ustaleniu stawki dziennej na kwotę 20,- zł (dwadzieścia złotych);

6. oskarżonego D. D. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego w pkt. VI z tym uzupełnieniem, że oskarżony działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i przyjmując, że czyn ten wyczerpuje dyspozycję występkę z art. 291§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. na podstawie tych przepisów przy zastosowaniu art. 33§2 i 3 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 1 (jednego) miesiąca pozbawienia wolności oraz 50 (pięćdziesiąt) stawek dziennych grzywny, przy ustaleniu stawki dziennej na kwotę 20,- zł (dwadzieścia złotych);

7. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86§1 i 2 k.k. w miejsce orzeczonych z osobna kar pozbawienia wolności i grzywny w pkt. 1-6 orzekł wobec oskarżonego karę łączną 1 (jednego) roku i 7 (siedmiu) miesięcy pozbawienia wolności oraz 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych grzywny, przy ustaleniu wysokości stawki dziennej na kwotę 20,- zł (dwadzieścia złotych);

8. na podstawie art. 63§1 kk zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 2 sierpnia 2012 roku do dnia 9 kwietnia 2013 roku, przyjmując jeden dzień pozbawienia wolności za równoważny jednemu dniowi kary pozbawienia wolności;

9. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 14.415,54 zł (czternaście tysięcy czterysta piętnaście złotych 54/100), w tym opłatę od orzeczonej grzywny i kary łącznej pozbawienia wolności w kwocie 900,- zł (dziewięćset złotych).

Apelację od niniejszego wyroku wywiódł obrońca oskarżonego. Skarżący obrońca powołując się na art. 425§1-3 k.p.k. i art. 444 k.p.k. oraz art. 438 § 3-4 k.p.k. zaskarżył powyższy wyrok w całości na korzyść oskarżonego, zarzucając mu obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie przepisu art. 258§1 k.k. poprzez przyjęcie, iż oskarżony działając w zorganizowanej grupie przestępczej wraz z innymi oskarżonymi w tej sprawie w tym z A. S., H. S. oraz M. B., jak również art. 291§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. poprzez przyjęcie, że oskarżony dopuścił się przestępstwa umyślnego skradzionych uprzednio rzeczy. Podnosząc powyższe zarzuty obrońca oskarżonego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz uniewinnienie oskarżonego za popełnienie czynu zabronionego z art. 258§1 kk oraz art. 291§1 k.k. lub przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji z powodu nieścisłości w uzasadnieniu wyroku dotyczących okresu, czyli dat, w jakich miałyby dojść do zarzucanych oskarżonemu czynów zabronionych.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego okazała się o tyle zasadna, że wywołując postępowanie odwoławcze, a w jego ramach instancyjną kontrolę zaskarżonego wyroku, musiała prowadzić do jego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Na wstępie jednak zwrócić należy uwagę na ułomną konstrukcję wywiedzionej przez obrońcę skargi, która jest wewnętrznie sprzeczna. Skarżący w apelacji wskazał jako podstawę podnoszonych zarzutów art. 438 pkt. 2 i 3 k.p.k.

pomimo, że w samej treści skargi sformułował zarzuty dotyczące obrazy prawa materialnego poprzez naruszenie przepisów art. 258§1 k.k. i art. 291§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. – równocześnie podnoszone w petitum „nieścisłości w uzasadnieniu wyroku dotyczące okresu, czyli dat w jakich miałyby dojść do zarzucanych oskarżonemu czynów zabronionych” oraz treść uzasadnienia apelacji obrońcy wskazują, że w istocie zakwestionował ustalenia faktyczne przyjęte za podstawę wyroku Sądu Okręgowego.

Tymczasem zgodnie z regułami rządzącymi procesem karnym oraz ugruntowanym i jednolitym w tej materii orzecznictwem sądowym nieuprawnione było jednoczesne podnoszenie zarzutu obrazy prawa materialnego w rozumieniu art. 438 pkt. 1 k.p.k. obok zarzutów znajdujących oparcie w pkt. 2 bądź pkt. 3 art. 438 k.p.k. Ten bowiem aktualizuje się dopiero wówczas, gdy do prawidłowo ustalonego i nie podważanego stanu faktycznego wadliwie zastosowano normę prawną lub bezzasadnie jej nie zastosowano, bądź gdy zarzut dotyczy zastosowania lub niezastosowania przepisu zobowiązującego sąd do jego bezwzględnego respektowania (dla porównania np. wyrok SN z dnia 19 grudnia 1996 r., sygn. akt V KKN 116/96, OSNKW 1997, z. 3-4, poz. 34; postanowienie SN z dnia 9 stycznia 2002 r., sygn. akt V KKN 319/99, LEX nr 53010, postanowienie SN z dnia 19 września 2007 r., sygn. akt III KK 111/07).

To zatem wyłącznie zarzut błędu w ustaleniach faktycznych w rozumieniu art. 438 pkt. 3 k.p.k. przy przytoczonej argumentacji winien stanowić podstawę całej apelacji – w istocie bowiem obrońca oskarżonego wskazał na obrazę norm ogólnych kwestionując ustalenia faktyczne przyjęte za podstawę zaskarżonego wyroku, wywodząc ich błędność z nieprawidłowej – bo naruszającej dyrektywy z art. 7 k.p.k. – oceny dowodów. Co prawda w uzasadnieniu apelacji obrońca podkreślił, że oskarżony „dobrowolnie poddał się karze zgodnie z art. 387§1 k.p.k., ale nie przyznał się do zarzucanych mu czynów, a wnioski o dobrowolne poddanie się karze wymusiły na nim niejako zeznania innych oskarżonych w tej sprawie, jak również taktyka obrony przybrana w tym stadium procesu” (vide str. 3-4 apelacji) – jednak nie sformułował zarzutu w zakresie naruszenia norm procesu w oparciu o treść art. 438 pkt. 2 k.p.k. - tj. naruszenia art. 387 § 2 k.p.k. polegającego na uwzględnieniu wniosku oskarżonego o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy, w sytuacji gdy okoliczności popełnienia przestępstwa przez wymienionego oskarżonego budzą wątpliwości.

Dokonana przez Sąd Apelacyjny kontrola odwoławcza omawianej sprawy wykazała, że Sąd a quo nie ustrzegł się uchybień procesowych, które Sąd odwoławczy dostrzegł z urzędu, a które to uchybienia, z uwagi na ich wagę musiały skutkować uchynieniem zaskarżonego wyroku niezależnie od zarzutów podniesionych w złożonej przez obrońcę apelacji. W tym stanie rzeczy, ujawnienie uchybień, które zostaną omówione w dalszej części uzasadnienia było wystarczające do wydania orzeczenia kasatoryjnego, dlatego też organ ad quem uznał odnoszenie się do wszystkich stawianych w środku odwoławczym zarzutów za przedwczesne i bezprzedmiotowe. Wniesienie bowiem apelacji, w której zakresie zaskarżenia objęto cały wyrok obliguje Sąd Odwoławczy do skontrolowania całego orzeczenia pod kątem ewentualnego istnienia uchybień określonych we wszystkich podstawach odwoławczych wymienionych w art. 438 k.p.k., a także biorąc pod uwagę normę art. 433§1 k.p.k. również w zakresie szerszym np. co do wypadków przewidzianych w art. 439 k.p.k., art. 440 k.p.k., art. 455 k.p.k. - co wielokrotnie podkreślał w swoich orzeczeniach Sąd Najwyższy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 stycznia 2006 r., III KK 266/05, LEX nr 172214; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2004 r., V KK 381/03, Lex nr 109490; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2009 r., IV KK 101/09, OSNKW 2009, z.1, poz. 8; P. Hofmański, E. Sadzik, K. Zgryzek: k.p.k. Komentarz, t. II, Warszawa 2004, s. 578-579, Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2011 r., sygn. akt II KK 224/11, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2011 r., IV KK 298/11).

Konkretyzując przyczyny uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania na wstępie podkreślić należy, że przepis art. 387 § 2 k.p.k. zmierzający do uproszczenia i usprawnienia procesu karnego nie zwalnia Sądu od obowiązków należytej kontroli zgromadzonego materiału dowodowego i realizacji celów postępowania karnego określonych w art. 2 k.p.k. Zawiera on bowiem jednoznaczny warunek, że uwzględnienie wniosku oskarżonego o wydanie wyroku skazującego może nastąpić jedynie wówczas, "gdy okoliczności popełnienia przestępstwa nie budzą wątpliwości". (vide przykładowo: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie sygn. akt II KK 22/13, Prok.i Pr.-wkł. 2013/5/14).

Wbrew twierdzeniom skarżącego obrońcy zauważyć również należy, że możliwość zastosowania niniejszej instytucji procesowej nie jest warunkowana przyznaniem się, bądź nie oskarżonego co do sprawstwa - ustawa procesowa nie formułuje bowiem wprost warunku przyznania się oskarżonego, jako jednej z przesłanek stosowania instytucji określonej w art. 387 k.p.k. (vide przykładowo: wyrok Sądu Najwyższego w sprawie sygn. akt II KK 198/08, Prok. i Pr. 2009, nr 3, poz. 18). Istnieje natomiast konieczność ustalenia istnienia oparcia w materiale dowodowym wskazującego bezsprzecznie na jego sprawstwo i winę - co w efekcie prowadzić winno do jednoznacznego wniosku, że nieprzyznawanie się oskarżonego pozostaje w opozycji do tego materiału, będąc jedynie wyrazem woli oskarżonego do prezentowania określonej postawy procesowej nie liczącej się z zebranymi dowodami.

Założenie na którym opiera się art. 387 k.p.k., że okoliczności sprawy nie budzą wątpliwości prowadzi do jednoznacznej konstatacji, że zakwestionowanie tej podstawy zastosowania instytucji dobrowolnego poddania się odpowiedzialności karnej rodzi konieczność rozpoznawania sprawy na zasadach ogólnych, bowiem w wypadku ujawnienia się wątpliwości co do okoliczności sprawy, muszą one zostać wyjaśnione.

Przenosząc powyższe uwagi natury ogólnej na grunt sprawy niniejszej na wstępie stwierdzić należy, że ustalenie Sądu I instancji co do sprawstwa oskarżonego D. D. w zakresie czynu z pkt. I aktualnie ocenić należy jako dowolne i nie znajdujące oparcia w materiale dowodowym. W uzasadnieniu Sądu I instancji brak jest w tej części jakiegokolwiek wskazania, które dowody zgromadzone w sprawie dały Sądowi podstawy do konstatacji, że oskarżony D. D. działając wraz z innymi osobami – w tym A. S., H. S. i M. B. – tworzyli zorganizowaną grupę przestępczą mającą na celu popełnianie przestępstw, w szczególności zaś, że istniała możliwość „wyodrębnienia powiązań organizacyjnych i podziału obowiązków pomiędzy członkami” (vide str. 11 uzasadnienia) oraz, że D. D. podejmował w tej grupie kluczowe decyzje. Nie każde przecież przestępcze współdziałanie, podjęte nawet w celu popełniania przestępstw cyklicznie i z użyciem specjalistycznego sprzętu niezbędnego do ich popełnienia oraz stworzenia stałej bazy lokalowej świadczy o istnieniu zorganizowanej grupy przestępczej. Tym samym próby interpretacyjne podjęte przez Sąd w uzasadnieniu wyroku w zakresie wykazania elementów składających się na byt przestępstwa z art. 258§1 k.k. bez odniesienia się do konkretnych dowodów sprawiają, że uzasadnienie Sądu I instancji w tej części razi wręcz polemizacją i dlatego w tej części nie spełnia wymogów art. 424§1 k.p.k., przez co nie poddaje się kontroli instancyjnej. Wszak jest rzeczą oczywistą, że uzasadnienie wyroku powinno wykazywać logiczny proces, który doprowadził sąd do wniosku o winie lub niewinności oskarżonych. Sąd więc winien wskazać w uzasadnieniu, jakie fakty uznał za ustalone, na czym oparł poszczególne ustalenia i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych, a następnie, jakie wnioski wyprowadził z dokonanych ustaleń.

Kontrola odwoławcza poczyniona przez Sąd Apelacyjny wykazała ponadto, że materiał dowodowy odnoszący się do czynów ujętych w zarzutach II – VI w zakresie dotyczącym wartości przedmiotowych samochodów w czasie popełnienia przestępstwa jest niejednorodny i nie pozwalał Sądowi meriti na czynienie stanowczych ustaleń. Uwagi powyższe odnoszą się w szczególności do samochodów: m-ki B. (...) o nr (...) (...) (zarzut II) oraz m-ki H. (...) o nr (...) (...) (zarzut VI). Sąd Okręgowy nie dokonał szczegółowej analizy materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy, z którego wynika, że o ile:

- w odniesieniu do samochodu marki B. (...) o nr oryginalnym (...) (...) (wskazanym za treścią zarzutu III jako nr (...) (...)), skradzionego w W. w dniu 23.06.2010 r. – ze zgromadzonej dokumentacji na k. 202 oraz k. 406 wynika wysokość szkody pełnej oszacowanej na 60.000 Euro;

- w odniesieniu do samochodu marki A. (...) o nr (...) (...), wymienionego w zarzucie IV, skradzionego w dniu 29.06.2010 r. w H. – na jego wartość wskazuje wypłacona suma odszkodowania 69.684,87 Euro, wymieniona w formularzu dotyczącego przebiegu kradzieży przesłana wraz z tłumaczeniem przez ubezpieczyciela (vide k. 180 i nast.);

- w odniesieniu do samochodu marki B. (...) o nr (...), wymienionego w zarzucie V, skradzionego w dniu 07.07.2010 r. w L. (N.) – na jego wartość określoną na 86.460 Euro wskazuje przetłumaczone na język polski zaświadczenie o złożonym zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa nadesłane przez Policję w L. (vide k. 172 i nast.),

to w odniesieniu do:

- samochodu marki B. (...) o nr (...) (...) wymienionego w zarzucie II jedynymi materiałami, które w dyspozycji Sądu orzekającego były wydruki z (...) o utracie samochodu w. N. w dniach 25.07.2010 /26.07.2010 (vide k. 10 i k. 81) oraz informacja o wydaniu przedmiotowego pojazdu z parkingu depozytowego W. B. (vide k. 96, 768);

- samochodu marki H. (...) o nr (...) wymienionego w zarzucie VI – zeznania właściciela pojazdu T. P. wskazują, że pojazd ten był kupiony za 81 tys. zł i szacowana jego wartość wynosi ok. 60 tys. złotych (vide k. 86 i nast.)

Sąd Okręgowy tymczasem mając tak niepełny materiał dowodowy w odniesieniu do samochodu m-ki B. (...) wymienionego w zarzucie II przyjął jego wartość posługując się wyłącznie szacunkiem z notatki urzędowej na k. 100 (vide str. 2 uzasadnienia). Działanie powyższe bazujące na czynieniu przez Sąd meriti istotnych dla znamion przestępstwa z art. 294§1 k.k. ustaleń w oparciu o notatkę urzędową już z zasady było nieuprawnione. Obowiązująca procedura karna w Dziale V nie wymienia wszak wśród dowodów notatki urzędowej. Notatka służbowa sporządzona przez funkcjonariusza nie może tym samym stanowić ani podstawy do ustalenia, że okoliczności i fakty w niej opisane w rzeczywistości zdarzyły się, czy też jak w przedmiotowej sprawie stanowić podstawę do czynienia ustaleń w zakresie wartości pojazdu. Dowodów z wyjaśnień i zeznań nie wolno zastępować treścią pism lub zapisków (art. 174 k.p.k.) i w związku z tym nie można tychże, a także innych pism o charakterze informacyjnym, przeciwstawiać dowodom zebranych i zabezpieczonym zgodnie z przepisami działu V k.p.k. (przykładowo wyrok Sądu Najwyższego z 22 stycznia 1981 r., II KR 404/80, OSNPG 11/1981, poz. 121).

Dodatkowo zwrócić należy uwagę na treść zawartego w niej nieprecyzyjnego wskazania dopuszczającego dowolność w ustaleniu wartości samochodu w przedziale 180-200 tys. zł. – co całkowicie umknęło Sądowi I instancji i nie przełożyło się na podjęcie żadnej inicjatywy dowodowej. Całkowicie przy tym na marginesie dodać należy, że mimo iż prawidłowo powyższa notatka urzędowa nie była zaliczona w poczet materiału dowodowego, o czym świadczy zapis protokołu rozprawy z dnia 9 kwietnia 2013 roku z k. 1076 - to mimo powyższego czynione były na jej podstawie ustalenia.

Co do zaś samochodu marki H. (...) wymienionego w zarzucie VI Sąd Okręgowy popadł w swoistą sprzeczność, bowiem przypisując oskarżonemu popełnienie czynu z art. 291§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. i wskazując w nim wartość przedmiotowego samochodu na kwotę „około 50.000 zł równocześnie w uzasadnieniu wyroku ustalił, że wartość tegoż pojazdu wynosi „81.000 zł” – co notabene jest sprzeczne z zeznaniami T. P..

Tymczasem zwłaszcza w przypadku przestępstw z art. art. 291§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. jednym z warunków prawidłowej oceny prawnej jest ustalenie w sposób nie budzący wątpliwości wartości przedmiotu przestępstwa.

Dokonana przez Sąd Apelacyjny kontrola instancyjna wykazała, że przypisane oskarżonemu czyny z art. 291§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. i wymienione w pkt 2-5 wyroku zawierają wskazanie, że oskarżony działał „w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w stosunku do mienia znacznej wartości”, która wynosiła „około 200.000,- zł”. Błędem było więc dokonanie w wyroku nieprecyzyjnego ustalenia wartości pochodzących z kradzieży samochodów, które oskarżony pomógł do ukrycia poprzez posłużenie się słowem "około" przy oznaczeniu wartości poszczególnych samochodów wskazanych w poszczególnych zarzutach. Takie ustalenie wartości samochodów jest niedopuszczalne ze względu na powinność dokładnego oznaczenia przypisanego czynu (art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k.), zwłaszcza gdy wartość mienia ma znaczenie znamienne jak dla stosującej się tu kwalifikacji prawnej czynu z art. 294 § 1 k.k. (mienie znacznej wartości).

Zgodnie z brzmieniem art. 115§5 k.k. w brzmieniu obowiązującym zarówno w czasie popełnienia zarzucanych oskarżonemu czynów, jak i aktualnie – mieniem znacznej wartości jest mienie, którego wartość w czasie popełnienia czynu zabronionego przekracza 200.000 złotych.

Tym samym mając na względzie, że w sprawie niniejszej brak było podstaw do uznania, że okoliczności popełnienia przestępstw zarzucanych oskarżonemu nie budzą wątpliwości – w szczególności wobec braku podstaw do czynienia na podstawie dotychczas zgromadzonego materiału dowodowego wartości przedmiotowych samochodów objętych

aktem oskarżenia w pkt. II i VI, a nadto przyjętej kwalifikacji prawnej czynów z art. 291§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. zarzucanych przestępstw w pkt II- V wobec nieprecyzyjnego ustalenia wartości przedmiotowych samochodów – co uniemożliwiało zastosowanie trybu z art. 387 kpk (vide przykładowo wyrok Sądu Najwyższego w sprawie sygn. akt V KK 405/10, LEX nr 736408) zaskarżony wyrok należało uchylić i sprawę przekazać Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

W ponownym postępowaniu Sąd I instancji rozpoznając sprawę na zasadach ogólnych przeprowadzi postępowanie dowodowe w sposób wnikliwy i staranny uwzględniając okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego. Sąd I instancji dokona również wnikliwej analizy dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy, a następnie oceni wszystkie zgromadzone dowody zgodnie z zasadami logicznego rozumowania, wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, nie przekraczając granic określonych w art. 7 k.p.k. i na tej podstawie ustali stan faktyczny sprawy.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd I instancji nie straci z pola widzenia, że zarówno przepis art. 434 § 3 k.p.k., jak też art. 443 k.p.k. mają charakter zupełnie wyjątkowy i nie jest dopuszczalna ich rozszerzająca wykładnia. Nie ulega wątpliwości, że wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 100 § 6 k.p.k. w trakcie postępowania przed Sądem Okręgowym oskarżony D. D. nie został pouczone o treści art. 434 § 3 i art. 443 k.p.k., które to regulacje ograniczają zakres stosowania zakazu reformationis in peius w wypadku wniesienia środka odwoławczego jedynie na korzyść oskarżonego w wypadku skazania z zastosowaniem m.in. art. 387 k.p.k. Jak wynika z protokołu rozprawy głównej z dnia 9 kwietnia 2013 r. pouczenie udzielone oskarżonemu zostało ograniczone wyłącznie do kwestii "sposobu i terminu odwołania", co nie obejmuje możliwych negatywnych konsekwencji złożenia przez skazanego apelacji od wyroku wydanego w warunkach art. 387 § 1 k.p.k.

Uwzględniając częściowo wniosek wyznaczonego z urzędu obrońcy oskarżonego Sąd Apelacyjny zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. Z. kwotę 600 (sześćset) złotych plus 23% podatku VAT od tej kwoty tytułem wynagrodzenia za obronę oskarżonego D. D. pełnioną z urzędu w postępowaniu odwoławczym – co odpowiada wynagrodzeniu w stawce podstawowej.

Brak jest bowiem podstaw do uznania, by zarówno charakter sprawy, a w szczególności jej zawilość i nakład pracy uzasadniały zasądzenie wynagrodzenia w wysokości 3-krotności tegoż wynagrodzenia, o co wnioskował obrońca.

Sąd Apelacyjny w całej rozciągłości podziela ugruntowany w tej materii pogląd, że ustawodawca określając wysokość stawek minimalnych wynagrodzenia profesjonalnych pełnomocników za poszczególne czynności lub za udział w postępowaniach rozważył i uwzględnił wszelkie okoliczności charakterystyczne dla danego typu spraw. Tym samym w stawkach minimalnych odzwierciedlona została swoista wycena koniecznego nakładu pracy pełnomocnika związana ze specyfiką określonego rodzaju postępowań. Jednocześnie ustawodawca pozostawił sądom orzekającym możliwość uwzględnienia nadzwyczajnych, szczególnych okoliczności, które pojawiając się w danej sprawie zwiększają nakład pracy niezbędnej do prawidłowej realizacji obowiązków profesjonalnego pomocnika procesowego (vide Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2012 r., sygn. akt III CZ 57/12). W sprawie niniejszej żadne ekstraordynaryjne okoliczności nie wystąpiły – nie wskazał na nie również obrońca. Brak jest także przesłanek do uznania, by skala aktywności obrońcy oskarżonego pozostała na wyższym niż przeciętny poziomie. Dodatkowo mając na względzie uchybienia co do redakcji wywiedzonego środka odwoławczego wykazane na wstępie świadczące o mało wnikliwej analizie prawnej stwierdzić należy, że nie zaistniały przesłanki do zasądzenia w sprawie wynagrodzenia wyższego od stawek minimalnych.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji wyroku.